

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/12/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314010317
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bobor
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6314010317.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici na verejnom zasadnutí 27. apríla 2016 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bobora a sudcov JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD. a JUDr. Jozefa Mikluša prejednal odvolanie okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Brezno z 10. 12. 2015, sp. zn. 3T 96/2014 a o odvolaní poškodenej Bc. G. G. a taktó

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora **z a m i e t a** .
Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolanie poškodenej Bc. G. G. sa **z a m i e t a** .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom boli obž. B.. H. O. a obž. E. L. oslobodení spod obžaloby okresného prokurátora podľa § 285 písm. b) Tr. por. pre skutok kvalifikovaný ako prečin zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 ods. 1 Tr. zák., ktorý mali spáchať tak, že obžalovaní B.. H. O. a B.. E. L. ako konatelia spoločnosti Rascal s.r.o. Jasenie a kupujúci dňa 7. 1. 2009 vo Zvolene uzavreli s predávajúcim spoločnosťou Zolka Zvolen s.r.o. Zvolen kúpnu zmluvu č. 19, ktorej predmetom boli dodávky ihličnatej guľatiny sm, jd III BC tr. a listnatej guľatiny db III. ABC tr., na základe tejto zmluvy v období od 23. 7. 2009 do 13. 8. 2009 odobrali drevnú hmotu v celkovej sume 34 250,02 eur, z ktorej však po lehote splatnosti poslednej faktúry dňa 2. 9. 2009 uhradili iba časť svojho záväzku a zostávajúcu sumu vo výške 20 364,40 eur doposiaľ nezaplatili s tým, že vykonaným znaleckým dokazovaním znalkyne z odvetvia ekonomiky bolo zistené, že obžalovaní B.. O. a B.. L. v období od 2. 9. 2009 do 8. 3. 2010 si plnili záväzky spoločnosti Rascal s.r.o. voči iným veriteľom na rozdiel od poškodeného, čím s ohľadom na zásady pomerného uspokojenia všetkých veriteľov spôsobili spoločnosti Zolka Zvolen s.r.o. Zvolen škodu vo výške 6 790,39 eur, nakoľko skutok nie je trestným činom.

Ohľadom náhrady škody rozhodol okresný súd tak, že podľa § 288 ods. 3 Tr. por. sa poškodená strana spoločnosť ZOLKA Zvolen, s.r.o., so sídlom Zvolen, Nám. SNP 3, zastúpená R.. G. G. so svojim nárokom na náhradu škody odkázala na občianskosúdne konanie.

Svoje rozhodnutie okresný súd zdôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že v konaní nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obaja obžalovaní so svojim konaním naplnili skutkovú podstatu prečinu zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 ods. 1, 2 Tr. zák. Na naplnenie tejto skutkovej podstaty sa vyžaduje, aby dlžník, ktorý nie je schopný platiť svojej záväzky zmaril, hoci len čiastočne, uspokojovanie svojho veriteľa. Teda na vyvodenie trestnej zodpovednosti obžalovaných je potrebné, aby firma, v ktorej boli obžalovaní konateľmi, bola v čase po splatnosti faktúr platobne neschopná. Túto skutočnosť síce namietala obhajoba, ale vzhľadom na vyjadrenie znalkyne z odvetvia ekonomika, že vzhľadom na účtovné doklady, ktoré mala k dispozícii sa nemôže jednoznačne k tomu vyjadriť. Súd na druhej strane poukazoval na výpoveď obžalovaného Ing. O. na hlavnom pojednávaní, keď uviedol, že pre spoločnosť Rascal, s.r.o. neuhradila celý dlh voči poškodenému, nakoľko boli v platobnej neschopnosti. Platobná neschopnosť bola aj dôvodom prečo obchodný podiel firmy Rascal,

s.r.o. bol prevedený na maďarského štátneho príslušníka. Ďalej prvostupňový súd poukazoval, že na trestnú zodpovednosť obžalovaných sa vyžaduje, aby obžalovaní čiastočne zmarili uspokojenie svojho veriteľa, teda firmy ZOLKA Zvolen, s.r.o. Súd v tomto smere poukázal na to, že poškodená firma sa nedomáhala priznania svojej pohľadávky v civilnom konaní. Vzhľadom na vzájomnú komunikáciu medzi oboma firmami existovala aj pohľadávka firmy Rascal, s.r.o. voči firme Astra so sídlom v Poľsku, keď obžalovaní uviedli, že túto pohľadávku postúpili na firmu ZOLKA Zvolen, s.r.o., nakoľko firma poškodenej vymáhala túto pohľadávku voči firme Astra pred poľským súdom. Ďalej prvostupňový súd poukazoval na znalecký posudok a na tie skutočnosti, či plnenie firmám, ktoré mali byť zvýhodnené, ako uviedla znalkyňa, nebolo spojené so získaním ďalších finančných prostriedkov na chod spoločnosti. V tomto prípade by sa konanie obžalovaných nemohlo považovať za zvýhodňovanie veriteľa. Nakoniec bolo poukazované aj na to, že v konaní nebola presne určená výška škody, nebolo zistené v akej výške mala firma Rascal, s.r.o. čiastočne hradiť firme ZOLKA Zvolen, s.r.o., keď samotná znalkyňa B.. E. uviedla, že nemala k dispozícii celú účtovnú evidenciu, keď časť účtovnej evidencie jej chýbala. Zo správy sociálnej poisťovne vyplýva, že firma Rascal, s.r.o. v rozhodnom období mala niekoľkých zamestnancov, ktorým platila mzdy, ako aj odvody, aj keď nedoplatok na sociálnom poistení firmy Rascal, s.r.o. bolo vo výške 17 884,01 eur.

Proti rozsudku zahlásil odvolanie okresný prokurátor, pričom svoje odvolanie aj písomne zdôvodnil. S rozhodnutím okresného súdu, ako aj dôvodmi, ktoré súd viedli k rozhodnutiu sa nestotožňuje. Má za to, že dôkazy zadovážené jednak v prípravnom konaní, ako aj počas hlavných pojednávaní súd mal vyhodnotiť jednostranne v prospech obžalovaných a týchto spod obžaloby oslobodiť. Podkladom k podaniu obžaloby boli výsluchy obidvoch obvinených, poškodenej R.. G. G., svedkov B.. D. H., B.. F. I., B.. C. N., C.. M. L., ďalej zadovážené listinné podklady, trestné oznámenie, príjmové doklady, splátkový kalendár, dohoda o pristúpení k záväzku, prehľad platieb, objednávky, faktúry, kniha zásob skladov reziva, správy Tatrabanky, kniha faktúr a ďalšie doklady.

Jedným z rozhodujúcich dôkazov, na základe ktorých bola podaná obžaloba bol znalecký posudok B.. K. E., znalkyne z odboru ekonomika a manažment, keď zo záverov posudku jednoznačne vyplynulo, že firma Rascal, s.r.o. v období od 2. 9. 2009 do 8. 3. 2010 si plnila svoje záväzky voči iným veriteľom na rozdiel od poškodeného, čím s ohľadom na zásady pomerného uspokojenia veriteľov spôsobila spoločnosti ZOLKA Zvolen, s.r.o. škodu vo výške 6 790,39 eur. V dodatku znaleckého posudku boli uvedené varianty ako čiastočne mohla firma Rascal, s.r.o. firme ZOLKA plniť predmetný záväzok, ak by bola zohľadnená aj pohľadávka konateľov voči firme Rascal, s.r.o. Znalkyňa v tabuľke uvádza možnosť čiastočného plnenia predmetného záväzku.

Z uvedeného je zrejmé, že po vypracovaní ďalších dvoch dodatkov k znaleckému posudku, ako aj z ďalších vykonaných dôkazov jednotlivo ako aj v ich súhrne možno konštatovať úmyselné zavinenie obžalovaných ako konateľov spoločnosti Rascal, s.r.o. a preto bolo treba ich konanie posúdiť minimálne ako prečin zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 ods. 1 Tr. zák., pretože obžalovaní spôsobili spoločnosti ZOLKA Zvolen škodu najmenej vo výške 2 128,52 eur. Domáhal sa potom, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Proti rozsudku podal odvolanie splnomocnenec poškodenej strany ZOLKA Zvolen, s.r.o., keď vo svojom odvolaní navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že obžalovaných uznať za vinných v zmysle podanej obžaloby a zaviazať ich nahradiť škodu v uplatnenej výške. Napadnutý rozsudok považuje poškodená strana za nesprávne a nezákonné. Z dokazovania vykonaného v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní vyplýva, že obžalovaní ako konatelia obchodnej spoločnosti, ktorá bola v predĺžení, nepodali návrh na vyhlásenie konkurzu, uprednostnili pri úhrade záväzkov tejto spoločnosti niektorých iných veriteľov na úkor poškodenej strany. Vzťah medzi poškodenou stranou ZOLKA Zvolen, s.r.o. zastúpenej R.. G. G. nemožno považovať výlučne za obchodnoprávny a je úlohou súdu sa starať, aby páchatelia boli spravodlivo potrestaní, rešpektujúc pritom základné práva a slobody fyzických a právnických osôb.

Obžalovaní prostredníctvom svojich obhajcov zaslali okresnému súdu vyjadrenie k odvolaniu okresného prokurátora, kde uvádzajú, že s rozsudkom okresného súdu, ako aj právnymi závermi sa stotožňujú. Pokladajú ich za vecne aj právne správne a majú za to, že sa žiadneho trestného činu nedopustili. Navrhovali potom odvolanie okresného prokurátora podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

Obžalovaný B.. H. O. poukazoval na to, že s odvolaním okresného prokurátora sa nemôže stotožniť, keď tento v odvolaní tvrdí, že vykonaným znaleckým dokazovaním z odvetvia ekonomiky bolo zistené, že obžalovaní B.. O. a B.. L. v rozhodnom období si plnili záväzky spoločnosti Rascal, s.r.o. voči iným veriteľom na rozdiel od poškodeného s čím s ohľadom na zásadu pomerného uspokojenia veriteľov spôsobili spoločnosti ZOLKA Zvolen, s.r.o. škodu vo výške 6 790,39 eur. Mal za to, že to zo znaleckého dokazovania nevyplýva. Zo znaleckého dokazovania, ako aj z výsluchu znalkyne vyplynulo, že táto nemala všetky účtovné doklady a nemala vedomosť o tom, ktoré faktúry boli naozaj uhradené. Tiež nevedela určiť v akej výške firma Rascal, s.r.o. hradila daňové povinnosti a odvody so sociálnej poisťovne a zdravotnej poisťovne. Pri vyhotovení znaleckého posudku vychádzala len z účtovných dokladov, ktoré boli predložené vyšetrovateľom. Rovnako sa nemohla vyjadriť ani k stavu záväzkov. Zo záverov znaleckého dokazovania, vrátane výsluchu znalkyne nevyplýva nič iné len to, že vzhľadom na skutočnosť, že jej neboli predložené všetky účtovné doklady, nebolo možné overiť existenciu jednotlivých záväzkov, ich dátumy splatnosti, nebolo možné identifikovať ani náklady na mzdy zamestnancov, odvody do sociálnej, zdravotnej poisťovne, platby na lízingové zmluvy. Rovnako nebolo možné určiť ku dňu splatnosti jednotlivých faktúr výšku splatného záväzku. Len v prípade, že by disponovala kompletným účtovníctvom, bolo by možné uvedené určiť. V závere znalkyňa sa nevedela vyjadriť, či spoločnosť bola alebo nebola platobne neschopná, nakoľko pri platobnej neschopnosti je potrebné kompletne účtovníctvo firmy.

Obžalovaný mal za to, že súd správne vyhodnotil všetky vykonané dôkazy, v rámci vykonaného dokazovania nebola preukázaná platobná neschopnosť spoločnosti Rascal, s.r.o. nakoľko pre prijatie tohto záveru boli potrebné kompletne účtovné doklady. Zároveň poukazoval na to, že súd správne vyhodnotil, že nemožno za zmarenie považovať to, že poškodený ani čiastočne nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka, navyše ako je zrejmé, poškodená spoločnosť sa priznala k svojmu nároku a v civilnom konaní sa ho nedomáhala. Rovnako sa stotožnil so záverom okresného súdu v tom, že pri posudzovaní trestnej zodpovednosti sa treba zaoberať aj skutočnosťou, či plnenie firmám alebo osobám, ktoré boli uvedené v znaleckom posudku nebolo spojené so získaním ďalších finančných prostriedkov na chod spoločnosti.

Obž. B.. E. L. považoval rozsudok okresného súdu za zákonný, správny a spravodlivý. S odvolaním okresného prokurátora nesúhlasil, nakoľko jeho argumentácia zamlčuje výsledky dokazovania a uvádza len okolnosti podporené obžalobou. Prokurátor tvrdí, že minimálna výška pomerného uspokojenia poškodenej spoločnosti ZOLKA Zvolen, s.r.o. predstavovala 2 128,52 eur. Súčasne bez preskúmateľného zdôvodnenia konštatuje, že zo znaleckých posudkov možno konštatovať úmyselné zavinenie obžalovaných. Vlastné úvahy uzatvára konštatovaním, že u obž. E. L. boli naplnené všetky zákonné obligatórne znaky skutkovej podstaty prečinu zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 ods. 1 Tr. zák. s výškou škody upravenou na 2 128,52 eur. Ani s takýmto odôvodnením odvolania okresného prokurátora nemožno súhlasiť, pretože obsah znaleckého dokazovania prokurátor rekapituluje neúplne, navyše opomínajúc referenčné, skutkové a právne súvislosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania.

Obhajoba trvá na tom, že poškodená strana pri uplatňovaní svojich práv, nie adekvátne uprednostnila trestné konanie pred civilným súdnym konaním. Obhajoba pritom tvrdí, že ak by poškodená vymáhala svoju pohľadávku v rámci systému obchodného súdnictva mala by možnosť domôcť sa uspokojenia svojej pohľadávky z dlžníkovho majetku. V priebehu dokazovania totiž nebol zistený taký poznatok, že by majetkové pomery obchodnej spoločnosti Rascal, s.r.o. v rozhodujúcom období neumožňovali, aby bola pohľadávka veriteľa aspoň čiastočne plnená v prípade, ak by sa jej tento domáhal v civilnom konaní. Na spáchanie trestného činu zvýhodňovania veriteľa totiž nestačí, ak dlžník iba oddiali alebo sťažil uspokojenie veriteľa, pokiaľ tento má možnosť uspokojiť svoju pohľadávku z iného dlžníkovho majetku. Zo znaleckého skúmania a z výpovede znalkyne vyplýva, že obchodná spoločnosť Rascal, s.r.o. mala k 30. 12. 2009 podľa hlavnej účtovnej knihy dlhodobý majetok vo výške 177 228,89 eur a zásoby vo výške 12 643,20 eur. Tieto skutočnosti znalkyňa pri vypracovaní znaleckého posudku nebrala do úvahy.

Poukazoval taktiež na výpoveď poškodenej R.. G., keď tvrdila, že najprv bola faktúra na 34 000,- eur, časť sa uhradila, zostal dlh 21 834, eur. Už v prípravnom konaní sa poškodená dohodla s B.. L. a B.. O. na splátkovom kalendári s tým, že obžalovaní budú splácať 1 500,- eur týždenne, pričom splátkový kalendár spočiatku dodržiavali a potom prestali peniaze zasielať. Podľa názoru obžalovaného škoda nevznikla, čo preukazuje aj to, že v zmysle obžaloby mala ZOLKA Zvolen, s.r.o. dostať podľa zásad

pomerného uspokojenia sumu 6 790,39 eur, čo neskôr odvolaním prokurátor korigoval na 2 128,52 eur. Táto suma má predstavovať výšku škody, ktorá bola spôsobená poškodenej. Z listín, ktoré sú doložené do vyšetrovacieho spisu, z výpovede poškodenej ale vyplynulo, že ZOLKE Zvolen, s.r.o. bolo plnené ešte dodatočne, čo nie je uvedené v znaleckom posudku, keď túto skutočnosť znalkyňa nepovažovala za potrebnú skúmať. Bolo preukázané, že poškodená R.. G. prijala od B.. O. sumu vo výške 3 500,- eur. Rovnako do plnenia Rascalu, s.r.o. nebola prokuratúrou započítaná ani postúpená pohľadávku voči poľskej firme, ktorá bola prevedená na ZOLKU Zvolen, s.r.o., keď ju následne v Poľsku aj vymáhala. Okrem toho, že obžalovaný B.. L. navrhoval zamietnuť odvolanie prokurátora, navrhoval zamietnuť aj odvolanie poškodenej spoločnosti ZOLKA Zvolen, s.r.o. zastúpenej R.. G. podľa § 316 ods. 1 Tr. por. ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

Krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ môže podať odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že prvostupňový súd vykonal všetky dostupné dôkazy, na základe ktorých ustálil správne skutkový stav a jeho postup bol v súlade s Trestným poriadkom, keď podľa § 285 písm. b) Tr. por. obžalovaných spod obžaloby oslobodil.

Podľa § 168 ods. 1 Tr. por. okresný súd stručne a jasne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä pokiaľ si navzájom odporovali. Z odôvodnenia je zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona.

Ako zistil krajský súd prokurátor okresnej prokuratúry podal na Ing. Václava Ondruša a Ing. Stanislava Kohúta obžalobu pre prečin zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 ods. 1, 2 Tr. zák. u každého samostatne v podstate na tom skutkovom základe, ako je to rozvedené vo výrokovej časti rozsudku okresného súdu.

Samosudca okresného súdu vydal trestný rozkaz dňa 6. 10. 2014, ktorým obž. B.. H. O. a B.. E. L. uznal za vinných z prečinu zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 ods. 1, 2 Tr. zák. a uložil obžalovaným trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, výkon ktorého im podmienene odložil na skúšobnú dobu 18 mesiacov, u každého zvlášť. Ohľadom náhrady škody rozhodol tak, že zaviazal obidvoch obžalovaných nahradiť poškodenej strane Zolka Zvolen, s.r.o. so sídlom Zvolen, SNP 3, IČO: 36758256 z titulu náhrady škody 6 790,39 eur. Ohľadom ďalšieho nároku odkázal poškodenú stranu spoločnosť Zolka Zvolen, s.r.o. so svojim nárokom na náhradu škody na občianskosúdne konanie.

Proti trestnému rozkazu podali odpor obidvaja obžalovaní a tak bolo vo veci vytýčené hlavné pojednávanie, na ktorom boli vypočutí obidvaja obžalovaní, poškodená R.. G., znalkyňa z odboru účtovníctva Ing. Saksová, pričom zápisnice o výsluchu ďalších svedkov boli prečítané so súhlasom oprávnených strán, a boli prečítané aj listinné dôkazy.

Obž. B.. H. O. uviedol, že celý problém z nezaplatenia faktúry vznikol z dôvodu platobnej neschopnosti firmy Rascal, s.r.o., ako aj preto, že im poškodená dodávala nekvalitnú guľatinu, z čoho mali následné reklamácie od odberateľa z Maďarska. Obžalovaný uznal záväzok voči poškodenej len vo výške 12 173,- eur poukazujúc na úhradu vo výške 3 000,- eur z vlastných prostriedkov, takže dlžná suma mala byť znížená na 9 173,- eur ale aj táto suma mala byť znížená, pretože poškodená im mala spôsobiť minimálne škodu 4 000,- eur.

Obdobne B.. E. L. zopakoval výhrady voči poškodenej doplňujúc, že s poškodenou R.. G. podpísali uznanie záväzku dňa 22. 2. 2010, pričom poukazoval navyše na nezaplatenú dodávku do Poľska, ktorá nakoniec bola postúpená na firmu poškodenej Zolku Zvolen. Taktiež on mal pohľadávku voči spoločnosti poškodenej vo výške 13 000,- eur, čo nebolo započítané.

Naproti tomu poškodená R.. G. potvrdila, že obžalovaní reklamovali kvalitu guľatiny, ktoré im dodávala, pričom reklamácie vždy boli robené telefonicky, nikdy nie písomne. Podľa nej obžalovaní uhradili len časť dlhu, zvyšok nezaplatili a začali drevo kupovať od Štátnych lesov Slovenská Ľupča.

Z výsluchu znalkyne zo znaleckého posudku, z doplnkov znaleckého posudku vyplýva, že znalkyňa okrem iného riešila aj to, či došlo k zvýhodňovaniu ďalších veriteľov na úkor poškodenej, pričom znalkyňa

na vypracovanie znaleckého posudku a jeho dodatkov mala k dispozícii doklady od vyšetrovateľa a to len časť hlavnej knihy, účtovnej knihy, výpisy z bankových účtov, knihu vydaných faktúr. Znalčka dospela k záveru, že spoločnosť Rascal, s.r.o. v období od 13. 8. 2009 do 30. 9. 2009 uprednostnila určité firmy ako napr. firmu Peniak, s.r.o. KOMO-ZP, s.r.o., G. W., Inited one BB s.r.o. a A. V. v celkovej výške 23 177,18 eur.

Krajský súd sa stotožňuje v plnom rozsahu s právnymi závermi rozsudku okresného súdu, ako aj s jeho dôvodmi. Nad rámec správnych záverov rozsudku dodáva, že medzi zmluvnými stranami Zolka Zvolen s.r.o., IČO: 36758256 zastúpenej R.. G. G. ako konateľom a medzi spoločnosťou Rascal, s.r.o. IČO: 36626783 bola uzavretá zmluva na predaj tovaru ihličnatej guľatiny a listnatej guľatiny. V čl. 2 je určená kúpna cena, v čl. 3 dodanie tovaru, pričom zmluva je podpísaná dňa 7. 1. 2009 predávajúcou R.. G. a kupujúcim B.. L.. Kúpna zmluva bola uzavretá v zmysle § 409 a nasl. Obchodného zákonníka. Jedná sa teda o obchodnoprávny vzťah medzi dvoma subjektmi, predmetom ktorého je dodanie tovaru a to ihličnatej a listnatej guľatiny.

Podľa § 1 ods. 1 Obch. zákonníka, obchodný zákonník upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním.

Podľa § 409 ods. 1 Obch. zák. kúpnu zmluvou sa predávajúci zaväzuje dodať kupujúcemu hnutelnú vec (tovar) určenú jednotlivu alebo čo do množstva druhu a previesť na neho vlastnícke právo tejto veci a kupujúci sa zaväzuje zaplatiť kúpnu cenu.

Vzhľadom na právne vymedzenie týchto ustanovení bolo nadbytočné, aby do obchodnoprávneho vzťahu vstupoval okresný prokurátor a riešil otázky, ktoré sa týkali sporu medzi dvoma právnymi subjektmi vystupujúcimi ako s.r.o.

Podľa nálezu ÚS SR sp. zn. I. ÚS 316/2011-37 zo 14. 12. 2011 trestné právo je prostriedkom ultima ratio (ide o poslednú a najkrajnejšiu možnosť) čo sa podľa právnej teórie ako aj súdnej praxe chápe aj ako zásada pomocnej úlohy trestnej represie (zásada subsidiarity). Podľa tejto zásady má byť trestné právo použité len ako najkrajnejší prostriedok a len pri typovo najzávažnejších porušeníach spoločenských vzťahov, záujmov a hodnôt, teda len tam, kde iné možnosti, hlavne prostriedky ostatných právnych odvetví nie sú dostatočné, teda už boli vyčerpané, sú neúčinné alebo zjavne nie sú vhodné. V oblasti aplikácie a interpretácie trestného práva potom - z takto chápaného prostriedku ultima ratio - musia byť akcentované právne princípy a zásady, ktoré primárne súvisia s posudzovaním trestného činu napr. zásada nullum crimen, nulla poena sine lege, či zásada in dubio pro reo.

Poškodená pri uplatňovaní svojich práv uprednostnila trestné konanie, čo však nebolo jej chybou, chybou bolo však to, že sa podnetom obžalovanej začali zaoberať orgány činné v trestnom konaní. V priebehu trestného konania nebol zistený taký poznatok, že by majetkové pomery obchodnej spoločnosti Rascal, s.r.o. neumožňovali, aby pohľadávka veriteľa bola aspoň čiastočne plnená v prípade, ak by sa jej tento domáhal v obchodnom konaní. Zo znaleckého posudku znalčky B.. E. vyplýva, že spoločnosť Rascal, s.r.o. mala k 31. 12. 2009 podľa hlavnej účtovnej knihy majetok vo výške 177 228,89 eur a zásoby v sume 12 643,20 eur. Tieto skutočnosti neboli brané do úvahy a nebolo prihliadnuté ani k ďalším okolnostiam, teda k tomu, že obžalovaní uhradili časť dlhu, snažili časť dlhu uhradiť formou splátkového kalendára, B.. O. zo svojich súkromných peňazí vložil na dlh 3 500,- eur a vôbec sa nezaoberalo tou skutočnosťou, že výška pohľadávky, ktorú mala firma Rascal s.r.o. voči poľskej firme bola postúpená na Zolku Zvolen, teda v prospech poškodenej. Je potrebné poukázať aj na znalecký posudok B.. E., ktorá sa nevedela vyjadriť k základnej otázke, či spoločnosť bola platobne schopná, čo opäť bráni zvažovať zvyhodňovanie iných firiem, teda veriteľov, keďže trestný čin v zmysle § 240 Tr. zák. patrí medzi úpadkové trestné činy. Nevýhodou znalčky bola aj tá skutočnosť, že táto nemala k dispozícii kompletne účtovníctvo, pretože keby mala k dispozícii kompletne účtovníctvo, výsledky firmy Rascal, s.r.o. by boli iné. Za týchto okolností je otázne, či vôbec v neprospech spoločnosti Zolka Zvolen spôsobili obidvaja obžalovaní nedoplatok, otázne je, či obžalovaní zvyhodnili iného veriteľa, keď vzniknutú situáciu nezatajovali, podpísali uznanie záväzku, podpísali splátkový kalendár, prejavili tak snahu uhradiť pohľadávky spoločnosti Zolka Zvolen. Na zistenie tejto skutočnosti by bolo potrebné ďalšie dokazovanie, čo presahuje rámec dokazovania v trestnom konaní a vykonaním tohto dokazovania by sa trestný súd nadbytočne zaťažoval, pretože nemohol čerpať z dôkazov, ktoré mu boli predložené prokurátorom.

Prvostupňový súd v tomto smere správne poukazuje na rozhodnutie NS ČR - 5To 1555/2005 z 21. 12. 2005 (aj keď pre slovenské súdy nie je záväzný), že nejedná sa o trestný čin zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 Tr. zák., pokiaľ je uspokojovaný len niektorý z viac veriteľov za predpokladu, že sa tak koná s cieľom udržať chod spoločnosti a s cieľom uhradenia všetkých záväzkov. Takýto predpoklad nebude opodstatnený v prípade, keď páchatel ako štatutárny orgán spoločnosti uvedomujúc si zlý finančný stav, udržoval chod firmy a nepodal návrh na vyhlásenie konkurzu, hoci boli k tomu dané dôvody. V takomto prípade mal páchatel chod spoločnosti a hospodárenie prispôsobiť tomu, aby vyplácanie všetkých veriteľov bolo pomerné a rovnomerné.

Správny bol postup okresného súdu potom v tom, že podľa § 285 písm. b) Tr. por. obžalovaných B.. H. O. a B.. E. L. oslobodil zo skutku, ktorý bol obžalobou kvalifikovaný ako prečin zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 ods. 1, 2 Tr. zák., nakoľko skutok nie je trestným činom.

Pokiaľ ide o odvolanie splnomocnenca poškodenej strany Zolka Zvolen s.r.o. k tomuto odvolaniu krajský súd udáva:

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.

Podľa § 307 ods. 1 Tr. por. rozsudok môže odvolaním napadnúť:

- a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku,
- b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo dotýka,
- c) poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody,
- d) zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci.

Podľa § 308 ods. 1 Tr. por. v neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť odvolaním prokurátor, len čo do povinnosti na náhradu škody má toto právo aj poškodený, ktorý si uplatnil nárok na náhradu škody.

Podľa § 309 ods. 1 Tr. por. odvolanie sa podáva na súde proti rozsudku ktorého smeruje a to do 15 dní od oznámenia rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením aj doručenie rozsudku.

Podľa § 46 ods. 3 Tr. por. poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu, návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por., ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na občianskosúdne konanie, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

Keďže okresný súd obžalovaných B.. H. O. a B.. E. L. spod obžaloby oslobodil správne podľa § 288 ods. 3 Tr. por. poškodenú stranu Zolka Zvolen s.r.o. s jej nárokom na náhradu škody odkázal na občianskosúdne konanie.

Z týchto dôvodov krajský súd odvolanie okresného prokurátora podľa § 319 Tr. por. zamietol a odvolanie poškodenej strany Zolka Zvolen, s.r.o. zamietol podľa § 316 ods. 1 Tr. por. ako podané neoprávnenou osobou.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný

prostriedok.